

Všeobecne záväzné nariadenie o zeleni na území obce Hrochoť

č. 04/2025

Obec Hrochoť na základe samostatnej pôsobnosti podľa článku 68 Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a podľa § 69 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa uznieslo na tomto všeobecne záväznom nariadení:

PRVÁ ČASŤ ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1 Účel a predmet

1. Toto všeobecne záväzné nariadenie ustanovuje podrobnosti o tvorbe, údržbe a ochrane zelene na území obce Hrochoť ako orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny.

§ 2 Základné pojmy

1. Zeleň tvoria dreviny, byliny a trávky a ich spoločenstvá, vyvinuté na určitej ploche prírodným spôsobom, alebo zámerným, cieľavedomým založením a usmerňovaním človekom, prednostne plniace ne hospodárske funkcie. Zeleň tvorí organickú súčasť vnútornej štruktúry sídla. V okrajových častiach pôsobí ako integrujúci činiteľ sídla a okolitej krajiny.

2. Za objekt zelene sa v zmysle záhradnej a krajinárskej architektonickej tvorby považuje človekom zámerne vytvorená plocha z biologických a technických prvkov, ktoré tvoria funkčnú náhradu pôvodného prírodného prostredia.

3. Na účely tohto nariadenia sa považuje za:

- a) park súvislá sadovnícky upravená plocha s výmerou min. 0,5 ha,
- b) menšiu parkovo upravovanú plochu sadovnícky upravená plocha nelíniového charakteru s výmerou do 0,5 ha,
- c) vnútroblok plocha ohraničená stavebnými objektmi resp. oplotením využívaná zväčša obyvateľmi priľahlých bytových domov a to aj keď sa nachádza na pozemkoch vo vlastníctve obce Hrochoť.

DRUHÁ ČASŤ STAROSTLIVOSŤ O ZELEŇ

§ 3 Starostlivosť o zeleň

1. Zeleň musí mať zabezpečenú celoročnú odbornú starostlivosť v komplexnom poňatí na celom území obce.

2. Starostlivosť o zeleň sa skladá z týchto nevyhnutných činností:
- a) evidencia zelene,
 - b) tvorba zelene - rozvoj zelene (regulatívy, koncepcie, plánovanie, projekcia, realizácia zelene,
 - c) údržba zelene,
 - d) ochrana zelene a jej životných podmienok.

§ 4 **Klasifikácia zelene**

1. Zeleň na území obce Hrochoť sa člení takto:
- a) Verejná zeleň:
 - 1. parky
 - 2. menšie parkovo upravené plochy
 - 3. zeleň ulíc (uličné stromoradia, zelené pásy)
 - 4. zeleň cintorínov
 - b) Vyhradená zeleň:
 - 1. zeleň školských zariadení
 - 2. zeleň zdravotníckych zariadení
 - 3. zeleň telovýchovných a rekreačných zariadení
 - 4. zeleň podnikov a inštitúcií
 - 5. zeleň vnútroblokov
 - c) Zeleň pri individuálnej bytovej výstavbe
 - d) Zeleň záhradkárskeho osád
 - e) Sprievodná a izolačná zeleň
 - 1. sprievodná zeleň vodných plôch a tokov
 - 2. sprievodná zeleň komunikácií
 - 3. izolačná zeleň výrobných a technických zariadení

§ 5 **Správa obecnej zelene**

1. Správu obecnej zelene zabezpečuje Obecný úrad v Hrochoti.
2. Zodpovednosť správcu zelene je na úrovni obce v nasledujúcich kompetenciách:
- a) regulatívna, plánovacia a koncepcná činnosť v problematike zelene,
 - b) investorská, inžinierska a kontrolná činnosť na úsekoch projekcie, realizácie a údržby verejnej zelene,
 - c) odborný dohľad metodického charakteru nad objektmi zelene, ktoré sú vo vlastníctve alebo správe právnických alebo fyzických osôb.
3. Obecný úrad v Hrochoti sa vyjadruje ku každému územnému a stavebnému konaniu v obci, ktoré sa týka obecnej zelene. Správne orgány rozhodujúce v týchto konaniach sú povinné pred vydávaním rozhodnutia vyžiadať si záväzné stanovisko referátu zelene.

TRETIA ČASŤ **TVORBA, ZAKLADANIE, ÚDRŽBA A OCHRANA ZELENE**

§ 6 **Príprava tvorby zelene**

1. Výber plôch na založenie, obnovu a rozvoj zelene je súčasťou územného plánovania v rámci bytovej, občianskej a priemyselnej výstavby.
2. Na založenie novej a na rekonštrukciu existujúcej zelene musí byť vypracovaná projektová dokumentácia so záväzným stanoviskom obce. Obecný úrad pri vydávaní odborného stanoviska prihliada najmä na potrebu rozvoja obecnej zelene podľa moderných biologických, urbanistických, technických a estetických zásad.
3. Súčasťou žiadosti o vydanie stavebného povolenia pre objekty so sadovnícky využiteľnou plochou musí byť projekt sadových úprav s komplexným vyhodnotením súčasného stavu zelene, plánovanými zásahmi, prípadne žiadosť o asanáciu zelene.
4. Zakladanie alebo úpravy zelene pri komunikáciách a v ich ochranných pásmach a v ochranných pásmach inžinierskych sietí je potrebné prerokovať s príslušným orgánom.
5. Zásahy do objektov zelene, ktoré sú v pamiatkovej zóne a v jej ochrannom pásme musia byť prejednané s Krajským pamiatkovým úradom v Banskej Bystrici.
6. Finančné prostriedky určené pre zriadenie, prípadne úpravu zelene nesmú byť použité na iné účely.

§ 7

Zakladanie zelene

1. Zeleň treba vytvárať ako základnú zložku zdravého životného prostredia s využitím všetkých vhodných plôch, s rešpektovaním existujúcich prírodných útvarov, vrátane vodných plôch a drevín.
2. Pri tvorbe zelene akéhokoľvek druhu je investor povinný rešpektovať vyjadrenie obce, ktorý zároveň vykonáva odborný dohľad.
3. Organizácia vytvárajúca zeleň je povinná zabezpečiť odstránenie všetkého nežiadúceho materiálu, pripraviť terén a realizovať založenie zelene podľa technologického postupu určeného projektovou dokumentáciou.

§ 8

Údržba zelene

1. Vlastník, alebo užívateľ pozemku so zeleňou a s ňou súvisiacich prvkov je povinný ju udržiavať v riadnom stave, zabezpečovať jej sústavnú údržbu, opravy a úpravy tak, aby spĺňala kvalitatívne, funkčné a estetické požiadavky na ňu kladené a to najmä udržiavať pozemok v nezaburinenom stave.
2. Údržbu verejnej zelene zabezpečuje obec prostredníctvom iných právnických alebo fyzických osôb.
3. Údržbu vyhradenej zelene, sprievodnej a izolačnej zelene, ako aj údržbu zelene pri individuálnej bytovej zástavbe a zelene záhradkárskeho osád a rekreačných lesov zabezpečujú jej vlastníci, užívatelia alebo správcovia.
4. O sadovnícky neupravené, zaburinené plochy do doby realizácie sadových úprav je povinný sa starať ich vlastník.

5. Vlastník alebo užívateľ pozemku so zeleňou je povinný zabezpečiť odstránenie konárov stromov a krov, ktoré zasahujú do prejazdneho profilu komunikácií, chodníkov a verejných priestranstiev alebo zakrývajú dopravné značenie.

§ 9 **Ochrana zelene**

1. Územnoplánovacia dokumentácia a projektová dokumentácia stavieb musí zohľadňovať jestvujúcu zeleň tak, aby bola čo najmenej dotknutá.

2. Investor je povinný pred požiadaním o umiestnenie stavby vyriešiť otázku ďalšej existencie zelene a vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na jej zachovanie. Opatrenia na ochranu existujúcej zelene (odebrenie, oplatenie a iné stavebné opatrenia) musia byť súčasťou schvaľovanej projektovej dokumentácie. Investor je zodpovedný za ochranu existujúcej zelene počas výstavby a v prípade jej poškodenia je povinný vykonať jej ošetrovanie podľa pokynov referátu zelene.

3. Rozhodnutie o prípadnej likvidácii zelene a primeranej náhrade vydáva obec na základe žiadosti fyzickej alebo právnickej osoby. Pri výrube drevín pri bytových domoch musí byť k žiadosti doložený súhlas nadpolovičnej väčšiny obyvateľov bytového domu resp. časti bytového domu (vchodu), pri ktorom dreviny rastú.

4. Pri pamiatkovo chránených stromoch a parkoch platia základné podmienky a kritériá pre zachovanie hodnôt pamiatkovej zóny formulované vo *Vyhláske č./rozhodnutie o vyhlásení pamiatkovej zóny/*.

5. Novovybudované vedenia inžinierskych sietí musia byť vedené tak, aby nepoškodzovali jestvujúcu zeleň vrátane koreňovej sústavy a ani v budúcnosti neobmedzovali rast stromov.

6. K projektu novovybudovaných inžinierskych sietí je investor povinný vyžiadať si stanovisko obce, v ktorom obec prihliada k sadovníckej hodnote stromov a druhu vedenia.

7. Novobudované nadzemné vedenia nesmú obmedzovať stromy v raste. Prípadná úprava korún stromov môže byť vykonaná len podľa usmernenia obce.

8. Povolenie na rozkopávkové práce v zeleni vydáva obec. Po ukončení prác je žiadateľ povinný zabezpečiť uvedenie plochy do pôvodného stavu.

9. V záujme ochrany zelene a životného prostredia je na obecnej verejnej zeleni a verejných priestranstvách zakázané:

a) užívať cesty určené pre chodcov na jazdu dopravnými prostriedkami,

b) trhať a odcudzovať kvety a voľne rastúce rastliny, lámať a orezávať vetvy stromov a kríkov a inak poškodzovať zeleň, vrátane pôdneho krytu (za poškodzovanie stromu alebo kríku sa považuje aj neodborný a neoprávnený zásah tvarovaním koruny a to tiež pri uvoľňovaní nadzemných inžinierskych vedení),

c) svojvoľne presádzať a vysádzať stromy a kry,

d) sánkovať sa a lyžovať sa na miestach s výsadbou kríkov a mladých stromov,

e) kúpať sa vo vodných nádržiach a fontánach, okrem nádrží na to určených,

f) zakladať oheň, stanovať a táboriť,

g) umiestňovať stánky, pojazdné maringotky, lunaparky a podobné zariadenia bez súhlasu obce,

h) parkovanie áut, návesov, vlečiek za akýmkoľvek účelom,

- ch) vnášanie akéhokoľvek odpadu,
 - i) vytvárať chodníky skracovaním trás cez založený trávnik,
 - j) vyhrňať posypový materiál z cestných komunikácií na trávnaté plochy,
 - k) umiestňovať plagáty na stromy.
- 10) Povolenie na dočasné zabratie zelene vydáva obec.

ŠTVRTÁ ČASŤ ZODPOVEDNOSŤ ZA PORUŠENIE POVINNOSTÍ, ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 10 Všeobecné ustanovenia

1. Konanie fyzických osôb, ktoré je v rozpore s ustanoveniami tohto nariadenia, sa kvalifikuje ako priestupok proti poriadku v správe podľa § 46, alebo priestupok proti verejnému poriadku podľa § 47 a 48 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
2. Obec pri ukladaní pokuty prihliada na závažnosť, spôsob, trvanie a následky protiprávneho konania, na porušenie viacerých povinností a na opakované porušenie povinností.
3. Sankciu vymáha orgán, ktorý ju uložil.
4. Výnosy pokút sú príjmom rozpočtu obce.

§ 11 Záverčné ustanovenia

1. Toto všeobecne záväzné nariadenie bolo schválené obecným zastupiteľstvom v Hrochoti dňa **29.10.2025, uznesením č. 191/2025** a účinnosť nadobúda 15. dňom od jeho zverejnenia na úradnej tabuli obce, webovom sídle pre celé katastrálne územie obce Hrochoť.

V Hrochoti dňa 30.10.2025

Bc. Marian Mazúch v.r.
starosta obce Hrochoť

Vyvesené na úradnej tabuli, webovom sídle dňa	30.10.2025
Zvesené z úradnej tabule, webového sídla dňa	14.11.2025